

พุทธนวัตกรรมบนสื่อออนไลน์ในการพัฒนาการเรียนรู้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ
Buddhist Innovation via Online Media for the Development
of the Grammatical Usage

จutharat ณ์ คัมภีรภาพ

Jutharat Compeerapap

คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Buddhist Studies, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

E-mail: jcompeerapap@gmail.com

Received: 2022-3-9; Revised: 2022-3-28; Accepted: 2022-3-28

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการนำสื่อออนไลน์ เว็บไซต์แอปพลิเคชัน มาใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะด้านอิทธิบาท 4 เพื่อการเรียนรู้ไวยากรณ์อังกฤษด้วยกลยุทธ์การวิเคราะห์ประโยคเชิงคู่ความสัมพันธ์ 2) เพื่อศึกษาการนำรูปแบบพุทธนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะแห่งอิทธิบาท 4 เพื่อความถูกต้องในการใช้ไวยากรณ์อังกฤษ โดยศึกษาการนำสื่อออนไลน์ระบบเว็บไซต์แอปพลิเคชัน เพื่อนำไปใช้ในการเรียนรู้ไวยากรณ์อังกฤษ ด้วยคุณลักษณะอิทธิบาท 4 มาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่กลยุทธ์การวิเคราะห์ประโยคเชิงคู่ความสัมพันธ์ หรือ กลยุทธ์ FSA ที่ได้รับการบูรณาการอย่างสอดคล้องสัมพันธ์ทั้งในหลักการและในระบบเว็บไซต์แอปพลิเคชัน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอิทธิบาท 4 ให้สูงสุดในด้านความพึงพอใจ มีฉันทะในการใช้กลยุทธ์ FSA ในด้านวิริยะมีความมุ่งมั่นพากเพียรฝึกฝน ด้านการใฝ่ใจเรียนรู้ด้วยจิตตะ และด้านการฝึกคิดไตร่ตรองด้วยปัญญาไปสู่ความสำเร็จด้วยวิมังสา ซึ่งสอดคล้องสัมพันธ์กันตามทฤษฎีความสอดคล้องสัมพันธ์

ผลการศึกษา พบว่า ในการใช้สื่อออนไลน์ เว็บไซต์แอปพลิเคชัน ทำให้ใช้สื่อการสอนเสมือนจริง ที่ผู้เรียนสามารถเรียนซ้ำ รวมทั้งมีโปรแกรมที่ช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน สำหรับฝึกฝนทำแบบฝึกหัดพร้อมแบบเก็บข้อมูลประมวผลเพื่อติดตามพัฒนาการทั้งด้านคุณลักษณะอิทธิบาท 4 และ ความถูกต้องในการใช้ไวยากรณ์อังกฤษ อีกทั้งทำให้ทำให้สามารถครอบคลุมเนื้อหาการเรียนการสอนไวยากรณ์ได้ทุกระดับ ที่ไม่สามารถสอนได้ครบถ้วนในภาคการศึกษา ทำให้ได้ผลทางด้านการพัฒนาคุณลักษณะอิทธิบาท 4 ในตัวบุคคลเพื่อนำไปใช้ในการเรียนรู้ไวยากรณ์บนสื่อออนไลน์ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

คำสำคัญ: พุทธนวัตกรรม, กลยุทธ์ FSA, สื่อออนไลน์, ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ

Abstract

The objectives of this article are to: 1) study how to apply online media based on the web Application system to develop Iddhipada-4 (the Four Paths of the Accomplishment) features for learning of English grammar under the Functional Sentence Analysis Strategy; 2) to study how to apply the Buddhist innovation to develop Iddhipada-4 for the correct grammatical usage. This article is the documentary research to study how to use online media based on the web application system in learning the English grammar by integrating Iddhipada-4 features with the Functional Sentence Analysis Strategy or FSA Strategy in terms of the principle and the “web application” system in order to maximize such Iddhipada-4 features in respect with the aspiration or Chanda in using FSA Strategy, effort or Viriya in practice, dedication or Citta and Vimsa or investigation by using wisdom to meet success. These all relate with other according to Consistency theory.

The result indicated that the use of online media based on web application enabled the teaching materials to look virtual and learners to re-study. The web application also contained the interactive program for practicing with many exercises, collecting data for processing to monitor the development of Iddhipada-4 features and the accuracy of using the English grammar. It was also able to cover the teaching and learning of grammar at all levels which could not be implemented in the normal semester. This led to the development of Iddhipada-4 for self-interest, and to utilize Iddhipada-4 features in individuals in grammar learning on online media for the maximum interest.

Keywords: Buddhist Innovation, FSA Strategy, Online Learning, Grammatical Usage

บทนำ

การเรียนรู้บนสื่อออนไลน์ เป็นการเรียนรู้ในหลายรูปแบบ การนำสื่อออนไลน์ในปัจจุบันโดยเฉพาะในภาวะวิกฤติการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มาใช้ในการเรียนการสอนเป็นความจำเป็นที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน ฉะนั้น ในการเลือกใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำอย่างไรให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด โดยเฉพาะในการเรียนรู้เชิงบูรณาการระหว่างการนำหลักพุทธธรรม ได้แก่ อธิปไตย 4 มาเสริมสร้างคุณลักษณะในตัวบุคคล เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ด้วยศาสตร์ปัจจุบัน ในที่นี้ หมายถึง การเรียนการใช้ไวยากรณ์อังกฤษให้ถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งคุณลักษณะอธิปไตย 4 นี้ มีกล่าวไว้ในหลักธรรมคำสอนว่าเป็นคุณเครื่องให้ถึงซึ่งความสำเร็จ เป็นหลักธรรมสำคัญทางการศึกษา (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2550) ที่มีประโยชน์ไม่แต่เพียงในการเรียน แต่สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตให้ประสบความสำเร็จต่อไปได้ จึงเป็นหลักธรรมที่มีคุณค่ามากควรแก่การนำมาใช้เป็นอย่างยิ่ง ส่วนสื่อออนไลน์ที่

ใช้ในการเรียนรู้ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันมีหลายรูปแบบ การเลือกใช้ระบบเว็บแอปพลิเคชัน (web application) หรือโปรแกรมประยุกต์บนเว็บนี้ เหมาะสำหรับเนื้อหาที่ซับซ้อน ซึ่งจะขอกล่าวถึงคุณสมบัตินี้โดยละเอียดต่อไป ทั้งทางการนำคุณลักษณะแห่งอิทธิบาท 4 มาบูรณาการเพื่อการเรียนไวยากรณ์อังกฤษ ด้วยการทำให้เนื้อหาบทเรียนมีความเคลื่อนไหว มีการสอนเสมือนจริงด้วยโปรแกรมการสอน และมีวิดีโอประกอบการสอนในแต่ละหน้าสไลด์ มีแบบฝึกหัดพร้อมเฉลยและคำอธิบายเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีแบบประมวลผลเก็บข้อมูลสำหรับข้อที่ทำถูกและทำผิด เพื่อการติดตามพัฒนาการของตนเองและโดยผู้สอน ด้วยองค์ประกอบข้างต้นที่มีเนื้อหาหลายส่วน ทำให้การเลือกใช้ระบบเว็บแอปพลิเคชันในสื่อออนไลน์ที่สามารถรองรับข้อมูลที่กล่าวถึงได้ และมีประสิทธิภาพ ที่จะส่งผลในการเรียนรู้ได้ดีที่สุดจึงเป็นสิ่งสำคัญ

จากข้อมูลที่คุณเขียนได้นำเสนอมาโดยสังเขปนี้ ทำให้ผู้เขียนต้องการศึกษาค้นคว้าว่า ข้อดีของระบบเว็บแอปพลิเคชันใช้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในเชิงบูรณาการระหว่างพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ มีความเหมาะสมและจะเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนได้มากกว่าระบบอื่นอย่างไร เช่น การใช้โปรแกรมการสอนที่เนื้อหาการสอนมีการเคลื่อนไหว มิได้หยุดอยู่กับที่ การที่สามารถใช้กับงานที่ต้องการข้อมูลแบบปัจจุบันทันเหตุการณ์ (Real-time) ในการเพิ่มเติมข้อมูลอื่นขณะสอนได้ ที่ทำงานบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) โดยเครื่องที่ใช้งานไม่จำเป็นต้องติดตั้งโปรแกรมใด ๆ เพิ่มเติม และเอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาแบบการจัดคอร์สสอนที่ส่งให้ผู้เรียนถึงที่ (course delivery) เพื่อเป็นเครื่องมือทางการศึกษา (Educational Tool) ที่ทำให้เกิดการเรียนเสมือนจริงในห้องเรียน

ผู้เขียนจึงสนใจเขียนบทความเรื่องพุทธนวัตกรรมบนสื่อออนไลน์ ในการพัฒนาการเรียนรู้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ เพื่อประโยชน์ในการนำสื่อออนไลน์ในระบบเว็บแอปพลิเคชัน มาบูรณาการกับคุณลักษณะแห่งอิทธิบาท 4 ในตัวบุคคล อันจะนำมาซึ่งการสนับสนุนการเรียนรู้ไวยากรณ์อังกฤษเพื่อเป็นกลไกแกนกลางในการเรียนที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้เรียน อาชีพ การงาน สังคม ทั้งในระดับประเทศและสังคมโลกต่อไป

ความเป็นมาของคุณลักษณะอิทธิบาท 4

หลักอิทธิบาทธรรม

หลักอิทธิบาท 4 เป็นหลักธรรมที่สำคัญที่สามารถนำไปใช้ในการเผชิญปัญหาด้านการเรียนให้ประสบผลสำเร็จตามความปรารถนา ดังที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ในสูตรต้นตปิฎก ที่ขนิทาย มหารวรรค (ที.มหา.(ไทย) 10/166/122) ว่า “พระผู้มีพระภาคผู้ทรงรู้ทรงเห็น เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น ทรงบัญญัติอิทธิบาท 4 ประการนี้แล เพื่อเพิ่มพูนความสำเร็จ เพื่อให้ชำนาญในเรื่องความสำเร็จ เพื่อพลิกแพลงให้เกิดความสำเร็จ” (ที.ม. (ไทย) 10/287/219) และด้วยหลักอิทธิบาทธรรมด้วยความเพียรที่นำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งปรากฏในเจโตศีลสูตร (ม.ม. (ไทย) 12/189/203) เป็นต้น

หลักอิทธิบาท 4 หมายถึง คุณเครื่องให้ถึงความสำเร็จ เป็นคุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมาย (path of accomplishment, basis for success) ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ ฉันทะ (Chanda - will, zeal, aspiration) หมายถึง ความพอใจ ปรารถนาให้ภารกิจสำเร็จ วิริยะ (Viriya - energy,

effort, exertion, perseverance) หมายถึง ความเพียร ขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อดทน เอาธุระไม่ทอดทิ้ง จิตตะ (Citta - thoughtfulness, active thought, dedication) หมายถึง ความเอาใจใส่ มุ่งมั่น ทำต่อเนื่อง และวิมังสา (Vimamsa - investigation, examination, reasoning, testing) การใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญ ความไตร่ตรอง หาเหตุผล จนได้สิ่งที่ถูกต้อง (ที.ปา. 11/231/233) สำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้ได้

ประโยชน์ของอิทธิบาทธรรม 4 เป็นหลักธรรมที่ปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการเอาชนะปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เป็นหนทางนำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งแยกได้ดังนี้

- ประโยชน์ของฉันทะ คือ ทำให้เป็นผู้มีความพอใจ และมีใจรักต่องาน มีความรู้สึกเต็มใจในการทำงาน ทำงานด้วยความสุขไม่รู้สึกเบื่อหน่ายง่าย ไม่เกิดอาการท้อแท้ ช่วยให้งานดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่อง และเกิดการสร้างสรรค์ในงาน

- ประโยชน์ของวิริยะ คือ ทำให้เป็นคนมีใจมั่นเพียรและขยันในการทำงาน ไม่มีความเกียจคร้าน มุ่งมั่นที่จะทำงานให้เสร็จ ตามเวลา ไม่ล่าช้า และมีประสิทธิภาพ

- ประโยชน์ของจิตตะ คือ ทำให้เป็นคนมีความมุ่งมั่น และจดจ่อกับงานที่ทำ จิตมีความแน่วแน่ และมั่นคงต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ช่วยให้งานดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่องตามกระบวนการ

- ประโยชน์ของวิมังสา คือ ทำให้เป็นผู้ที่รู้จักคิด วิเคราะห์ในงาน และหากเกิดปัญหาก็ย่อมเกิดแนวทางในการแก้ปัญหาได้สำเร็จ

ดังนั้น ฉันทะและวิริยะ เป็นหลักปฏิบัติที่ช่วยให้บุคคลมีความมั่นใจในการที่จะเผชิญหน้ากับปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ส่วนจิตตะและวิมังสา เป็นหลักปฏิบัติที่ช่วยในการเอาชนะปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.1.1 มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายของหลักอิทธิบาท 4 ที่แตกต่างกันไปดังนี้ ท่านพุทธทาส กล่าวถึง การนำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้เพื่อสร้างความสำเร็จในการพัฒนา โดยได้อธิบายว่า อิทธิบาท แยกเป็น “อิทธิ” แปลว่า ความสำเร็จ ส่วน “บาท” แปลว่า ฐาน เจริญ ดังนั้น อิทธิบาทจึงแปลว่า รากฐานแห่งความสำเร็จซึ่งมี 4 อย่าง คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา (พุทธทาสภิกขุ, 2537)

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) (2546) ได้ให้ความหมายว่า อิทธิบาท 4 หมายถึง ธรรมที่เป็นเหตุให้ประสบความสำเร็จ มี 4 อย่าง คือ ฉันทะ มีความพอใจ มีใจรัก คือ พอใจที่จะทำสิ่งนั้น และทำด้วยใจรัก ต้องการทำให้เป็นผลสำเร็จอย่างดี แห่งกิจกรรมหรืองานที่ทำ มิใช่สักว่าทำให้เสร็จๆ หรือเพียงเพราะอยากได้รางวัลหรือ ผลกำไร วิริยะ พากเพียรทำคือ ขยันหมั่น ประกอบหมั่น กระทำสิ่งนั้น ด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อดทน เอาธุระไม่ทอดทิ้ง ไม่ทอดทิ้ง จิตตะ เอาใจฝัก ใฝ่ คือ ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำนั้นด้วยความคิดไม่ปล่อยใจ ฟุ้งซ่านเลื่อนลอย ใช้ความคิดเรื่องนั้นบ่อย ๆ เสมอ ๆ วิมังสา ใช้ปัญญาสอบสวน คือ หมั่น ใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผล และตรวจสอบข้อที่ยังหยาบเกินเลยบกพร่องขัดข้อง เป็นต้น แปลให้ง่ายตามลำดับว่า “มีใจรัก พากเพียรทำ เอาใจฝัก ใฝ่ใช้ปัญญาสอบสวน

นอกจากนี้ พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) (2542) ยังได้กล่าวถึงว่า หลักอิทธิบาท 4 นี้ มีความสำคัญต่อการเรียนรู้และเป็นปัจจัยสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ความพอใจอย่างเดียวก็ไม่สามารถสร้างผลแห่งความสำเร็จของ

การเรียนรู้ ผู้เรียนต้องมีความพอใจแล้วพยายามขวนขวายหาความรู้บ่อย ๆ โดยไม่เลิกกลางคัน มีความเพียรพิจารณาหาข้อบกพร่องในการเรียน แล้วปฏิบัติสิ่งที่เกื้อกูลต่อการเรียน ลด ละ เลิก สิ่งที่ไม่เกื้อกูลต่อการเรียน เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนของตน

ในเรื่องของหลักอิทธิบาท 4 นี้ มีนักวิชาการให้ความหมายที่สามารถสรุปแยกในแต่ละหลักธรรมได้ดังนี้

1. ฉันทะ (will, aspiration) หมายถึง ความพอใจ ความชอบใจ ความยินดี มีความพอใจในจุดหมายของสิ่งที่ทำนั้น อยากทำสิ่งนั้นให้สำเร็จ หรือให้บรรลุเป้าหมาย กล่าวคือ รักงานและรักจุดหมายของงานด้วยเป็นความอยากและความต้องการอย่างหนึ่ง ซึ่งความอยากของฉันทะ จะทำให้เกิดความสุข ความชื่นชมเมื่อเห็นสิ่งหรืองานนั้นบรรลุความสำเร็จ ดังนั้น หากการทำงานที่มีจุดเริ่มต้นที่ใจรักใน ก็เต็มใจที่จะทำงานนั้น มีความต้องการทำสิ่งนั้นให้ดีที่สุด ให้สำเร็จผลในสิ่งนั้นด้วยความสมบูรณ์ในงาน (พระธรรมปิฎก, (ป.อ.ปยุตโต), 2543)

การใช้อิทธิบาท 4 ให้เป็นพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวกับฉันทะ จึงเป็นความพอใจในการที่จะกระทำ พอใจในการที่จะศึกษาค้นคว้าให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สิ่งใดเรารักเราพอใจ ก็มักจะทำสิ่งนั้นได้ดี คนที่เก่งในเรื่องใดก็ตาม มักจะพบความจริงข้อหนึ่งว่า คนนั้น ๆ มีความชอบมากในเรื่องนั้น ๆ จึงเก่งในเรื่องนั้น ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องบ่มเพาะความพอใจในการที่จะทำสิ่งนั้นให้เกิดขึ้น เป็นฐานขั้นต้นที่เราต้องมีไว้ ฉันทะ คือ ความชอบใจ ความรักความพอใจในงาน ความเต็มใจ ความศรัทธา ทุ่มเทในสิ่งที่ทำให้สำเร็จ ให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป อันเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง พระพุทธองค์ทรงสอนไว้ว่า ในการมีศรัทธา ให้เลือกสิ่งที่ดีทั้งต่อตัวเอง และต่อผู้อื่น ที่จะ มีศรัทธา และมุ่งมั่นที่จะทำด้วยความตั้งใจ และ หากพบว่าไม่ใช่สิ่งที่ดีให้เปลี่ยนแปลง เราจึงจะเป็นผู้ที่มีสาระ แก่นสาร และมีจุดยืน

2. วิริยะ (Viriya - energy, effort, exertion, perseverance) หมายถึง ความขยันหมั่นเพียร ทำสิ่งนั้นด้วยความพยายาม ด้วยความอดทน ไม่ย่อท้อ ทำหรือเรียนสิ่งนั้นอย่างต่อเนื่อง เพราะหากมีการสะดุดหยุดลง จะทำให้เกิดความเกียจคร้านได้ ซึ่งมีผลทำให้การทำงานหรือการเรียนไม่ประสบผลสำเร็จ

ความหมายของ วิริยะ ความเพียรพยายามทำในสิ่งนั้นสิ่งนี้ได้มีคำอธิบายเกี่ยวกับ วิริยะ ว่า วิริยะ ความพากเพียร คือ ขยันหมั่นประกอบ หมั่นกระทำสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อดทนเอาธุระ ไม่ทอดทิ้ง ไม่ทอดถอย ก้าวไปข้างหน้าจนกว่าจะสำเร็จ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), 2550)

ท่านพุทธทาสภิกขุ และ ท่านปัญญานันทภิกขุ (2544) ได้อธิบายว่า วิริยะต้องมีความเพียรมั่น คือ เมื่อมีกำลังใจเป็นสิ่งสำคัญแล้ว ต่อไปก็มีความมั่น ในความเพียร ภาษาบาลีเรียกว่า วิริยะ พระพุทธภาษิตที่ว่า “วิริเย ทุกขมจเจติ” คนที่จะพ้นทุกข์ได้เพราะความเพียร หรือดังคำที่พระมหาชนก กล่าวว่า “วายเมถว ปุริโส ยาว อตถสสุ นิปฺปทา” เกิดเป็นคนต้องทำเรื่อยไป จนกว่าจะถึงจุดหมายปลายทางบุคคลผู้ที่มีความเพียรนั้น ย่อมไม่กลัวต่ออุปสรรค ไม่กลัวต่อความลำบาก ไม่กลัวต่ออะไรทั้งสิ้น เมื่อจะไปแล้วก็ไปให้ตามจุดที่เราตั้งไว้ และความเพียรนั้นต้องเพียรสม่ำเสมอ ไม่ใช่เพียรชั่วคราวชั่วครว ดังที่พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงตักเตือนว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เมื่อเธอยังไม่ถึงจุดหมายที่เธอต้องการ อย่าละความเพียรเป็นอันขาด” สมารถก็เกิดขึ้นได้

เรียกว่า วิริยสมาธิ พร้อมทั้งมีประธานสังขาร คือความเพียรสร้างสรรค์เข้าประกอบคู่ไปด้วยกัน (พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต), 2542)

3. จิตตะ (Citta - thoughtfulness, active thought, dedication) หมายถึง ความเอาใจใส่ มุ่งมั่น และการเอาใจฝึกฝนในสิ่งนั้น ทำต่อเนื่องจนประสบผลสำเร็จ มีความรับผิดชอบในการทำงานหรือเรียนรู้สิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้ว มีความเอาใจใส่จดจ่ออยู่กับสิ่งนั้น ๆ หากทำโดยไม่ใส่ใจความผิดพลาดหรือความไม่สำเร็จย่อมเกิดขึ้นได้ ดังที่ ท่านพุทธทาสภิกขุ (2537) ได้อธิบายว่า “จิตตะ หมายถึง กำลังจิต กำลังสมาธิหรือคุณภาพของจิต คุณภาพส่วนที่พึงปรารถนาของจิตเรียกว่ากำลังจิต หรือกำลังสมาธิ ซึ่งเลยเพ่งเล็งไปแก่ส่วนที่وبرมดีแล้ว คือจิตที่وبرมดีแล้ว เดินมาถูกทางแล้วจึงจะมีคุณสมบัติแล้วมีกำลังมหาศาลของมัน”

นอกจากนี้ จิตตะ ยังหมายถึง การเอาใจฝึกฝน คือ ตั้ง สติรับรู้ในสิ่งที่ทำ และทำสิ่งนั้นด้วยความคิด ไม่ปล่อยจิตใจให้ฟุ้งซ่านเลือนลอย ใช้ความคิดในเรื่องนั้นน้อย ๆ เสมอ ๆ ทำกิจหรืองานนั้นอย่างอุทิศตัวอุทิศใจ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), 2550)

พลเอกปิ่น มุทุกันต์ (2537) ได้อธิบายว่า “จิตตะ แปลว่า คิดถึงงานซึ่งบอกความหมายได้หลายคำ เช่น ความสนใจ ความใฝ่ฝันความตั้งใจ ความใส่ใจ ความเอาใจใส่ เป็นต้นคนที่มีจิตตะเป็นที่ไม่ปล่อยปละเลเลยกับงานของตน คอยตรวจตรางานอยู่เสมอ การงานจึงไม่บกพร่อง จิตตะจึงมีประโยชน์ที่กำจัดเสียซึ่งความประมาทเลินเล่อ”

4. วิมังสา (Vimamsa - investigation, examination, reasoning, testing) หมายถึง การใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญ หาเหตุผล จนได้สิ่งที่ถูกต้องและตรวจสอบเรื่องที่ทำได้ศึกษาเล่าเรียนไปแล้วด้วยความไตร่ตรองหาเหตุผลข้อบกพร่องนั้นๆ เพื่อนำมาแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), 2550 ได้อธิบายไว้ว่า “วิมังสา ใช้ปัญญาสอบสวน คือหมั่น ใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผล และตรวจสอบข้อที่ยังหย่อนเกินเลยบกพร่องขัดข้อง เป็นต้น ในสิ่งที่ทำนั้น โดยรู้จักทดลอง วางแผนวัดผล คิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุง เป็นต้น เพื่อจัดการและดำเนินงานนั้นให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป”

ส่วน พลเอกปิ่น มุทุกันต์ (2537) ได้ให้ความเห็นว่า สุดยอดของวิธีทำงานให้สำเร็จรวมอยู่ในอิทธิบาทข้อสุดท้ายนี้ คือ วิมังสา แปลว่า พินิจพิเคราะห์ หมายความว่า ทำงานด้วยปัญญา ด้วยสมองคิด ไม่ใช่สักแต่ว่าทำ คนเราถึงจะรักงานเท่าไร บ้างบั้น ปานใดและเอาใจใส่อยู่ตลอดเวลา แต่ถ้าขาดการใช้ปัญญาพิจารณางานด้วยแล้ว ผลงานก็จะไม่เรียบร้อย ต้องมาทากันใหม่อยู่อย่างนั้น เข้ากับลักษณะที่ว่าทำเสร็จแล้วแต่งานมันยังไม่สิ้นสุด

หลักอิทธิบาท 4 มีประโยชน์ที่สุดในการเรียนการสอน

ในเรื่องประโยชน์ของหลักอิทธิบาท 4 ต่อการเรียนนี้ เมื่อพิจารณาโดยในหลักเรื่องฉันทะ ที่มีความพอใจในการเรียน แม้ว่าจะมีความต้องการที่จะเรียน แต่ในการนำฉันทะไปใช้นั้น ยังจำเป็นต้องคำนึงถึงการกระตุ้นให้ถูกวิธี เพื่อป้องกันไม่ให้อัตถะระงับดับไป พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดวิริยะ คือ ความเพียรในการเรียนรู้ และฝึกฝน เกิดการใช้จิตตะ คือ มีความใฝ่ใจ ศึกษา และประการสุดท้าย คือ เกิดวิมังสา คือ ปัญญาคิดไตร่ตรองสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

อิทธิบาท 4 นี้ เป็นทางแห่งความสำเร็จ ซึ่งผู้เรียนจะสำเร็จได้ พึงตระหนักรู้ตั้งแต่ความหมาย ทั้งประโยชน์ และโทษของอิทธิบาท 4 และ รั้วปฏิบัติให้เกิดมีอิทธิบาทข้อนั้น ๆ สาเหตุแห่งความล้มเหลวของ คนทำงานที่สำคัญที่สุด มีอยู่ 4 อย่าง คือ

1. ความเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน พึงแก้ด้วย ฉันทะ
2. ความเกิดความเกียจคร้าน พึงแก้ด้วย วิริยะ
3. ความเกิดความท้อถुर พึงแก้ด้วย จิตตะ
4. ความเกิดความโง่เขลา พึงแก้ด้วย วิมังสา (พลเอกปิ่น มุทุกันต์, 2537)

ในการเรียนที่นำด้วยหลักอิทธิบาทธรรม 4 จึงเป็นหลักธรรมที่ปฏิบัติเพื่อเอาชนะปัญหาและอุปสรรค ต่าง ๆ เป็นหนทางนำไปสู่ความสำเร็จ ฉะนั้น ในการเรียนที่ประกอบด้วย ฉันทะ (ความพอใจ) วิริยะ (ความเพียร) จิตตะ (ความคิด) และ วิมังสา (ความไตร่ตรอง) ย่อมประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้ได้

จากที่กล่าวมาพอจะสรุปได้ว่า องค์ประกอบของอิทธิบาท 4 ประกอบด้วยหลักธรรมที่ก่อให้เกิด ความสำเร็จในด้านการเรียน มี 4 ประการ คือ 1) ฉันทะ คือ ความรักความพอใจในหน้าที่การเรียนและ การงานของตนที่ได้รับมอบหมาย ห่มเทเพื่อหวังให้การเรียนนั้นออกมาได้เป็นที่ชื่นชอบและพอใจทั้งตนเองและ ผู้อื่นด้วย 2) วิริยะ คือ ความเพียรพยายามในเรื่องที่เรียน ไม่ย่อท้อต่อการเรียนไม่ว่าจะยากหรือง่าย มีพยายาม จนให้ถึงที่สุด ไม่ย่อท้อจนกว่าการเรียนจะประสบความสำเร็จ ไม่ล้มเลิกความเพียร 3) จิตตะ คือ ความเอาใจ ใส่ในการเรียนของตนเอง ไม่คิดไปในเรื่องอื่นนอกจากเรื่องเรียน เมื่อทำหน้าที่ของตนเองไม่สำเร็จก็มีความใส่ใจ เอาใจใส่อยู่ตลอดเวลา ตรวจสอบข้อบกพร่องอยู่เสมอ เพื่อที่จะได้นำมาแก้ไขให้ดีขึ้น 4) วิมังสา คือ การ ใคร่ครวญไตร่ตรองหาเหตุผลของความผิดพลาดที่เกิดขึ้นว่ามันเกิดขึ้นได้เพราะเหตุไร แล้วจึงหาหนทางแก้ไข ข้อบกพร่องนั้นให้ดียิ่งขึ้นไป

แหล่งที่มาอิทธิบาท 4

หลักพุทธธรรมอิทธิบาท 4 เป็นหลักธรรมปฏิบัติที่สำคัญยิ่งทั้งในทางโลกียะและโลกุตระе ดังที่ พระพุทธองค์ทรงตรัสไว้เป็นองค์ธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จ ดังที่กล่าวไว้หลายแห่งในพระไตรปิฎก ดังนี้

พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ในสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรคว่า “พระผู้มีพระภาคผู้ทรงรู้ทรงเห็น เป็น พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น ทรงบัญญัติอิทธิบาท 4 ประการนี้แล เพื่อเพิ่มพูนความสำเร็จ เพื่อให้ ชำนาญในเรื่องความสำเร็จ เพื่อพลิกแพลงให้เกิดความสำเร็จ” (ที.ม. (ไทย) 10/287/219)

ในการปฏิบัติมรรคภาวนา ให้ปฏิบัติอิทธิบาท 4 รวมอยู่ด้วย ดังในพระไตรปิฎก 1-4 พระวินัยปิฎก มหาวิภังค์ ภาค 1 คำว่า มรรคภาวนา ได้แก่ สติปัฏฐาน 4 สัมมัปปธาน 4 อิทธิบาท 4 อินทรีย์ 5 พละ 5

ในเรื่องการทำอิทธิบาท 4 ประการให้มาก ดังในเล่มที่ 15-4 สุตตันตปิฎกเล่มที่ 7 สังยุตตนิกาย สคาถวรรค มารกราบพูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อิทธิบาท 4 ประการ พระองค์ทรงเจริญ ทำให้มาก ทำให้ เป็นดุจยานที่ทำให้เป็นที่ตั้ง ทำให้เป็นเนืองๆ สั่งสมแล้ว พรารภเสมอดีแล้ว...”

อิทธิบาท 4 ยังได้รับการกล่าวไว้ว่าเป็นข้อปฏิบัติเพื่อให้ปราศจากราคะ (โลภะ) หรือ วิจารณ์ธรรม (ธรรมอันปราศจากราคะ) ซึ่ง วิจารณ์ธรรม นี้ เป็นสภาวะธรรมสู่พระนิพพาน ดังในพระไตรปิฎกเล่มที่ 31-10 หน้า 458-508 กล่าวไว้ว่า “...3.สติสัมโพชฌงค์ ดำรงอยู่ด้วยการนึกถึง (นิพพาน) ที่ไม่มีความเป็นไป 4... ที่ชื่อว่า

สัมมปปธาน เพราะมีสภาวะที่เริ่มตั้งไว้ วิราคะที่ชื่อว่าอิทธิบาท 4” อนึ่ง วิราคะธรรม คือ สภาพธรรมที่ปราศจากราคะ (โลภะ) สำรอกคลายจากราคะ แต่ไม่ใช่เพียงราคะเท่านั้น วิราคะธรรม คือ สภาพธรรมที่สำรอก ละ สละ คลาย ปราศจากกิเลสทั้งปวง สภาพธรรมที่เป็นวิราคะธรรม คือ พระนิพพาน ฉะนั้น อิทธิบาท 4 จึงเป็น หลักธรรมในการปฏิบัติให้ถึงซึ่งความสำเร็จอันสูงสุดดังข้างต้น

อีกทั้งในพระไตรปิฎกเล่มที่ 19 พระสุตตันตปิฎก เล่ม 11 หน้า 280-281 สังยุตตนิกาย มหาวรรค ฉันทสูตร ว่าด้วยอิทธิบาทกับปธานสังขาร กล่าวไว้ดังนี้

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าภิกษุอาศัยฉันทะแล้ว ได้สมาธิ ได้เอกัคคตาจิตนี้เรียกว่า ฉันทสมาธิ เธอยังฉันทะให้เกิด พยายาม พยายามเพียร ประคองจิตไว้ ตั้งจิตไว้ เพื่อไม่ให้บาปอกุศลธรรมที่ยังไม่เกิด ให้เกิดขึ้น เพื่อละบาปอกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว เพื่อให้กุศลธรรมที่ยังไม่เกิด เพื่อความตั้งอยู่ เพื่อความไม่เลือนหาย เพื่อความเจริญยิ่งขึ้นไป เพื่อความไพบูลย์ เพื่อความเจริญบริบูรณ์ แห่งกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว เหล่านี้เรียกว่า ปธานสังขาร ฉันทะนี้ด้วย ฉันทสมาธินี้ด้วย และปธานสังขารเหล่านี้ด้วย ดังพรรณนามานี้ นี้เรียกว่า อิทธิบาท ประกอบด้วยฉันทสมาธิและปธานสังขาร.

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าภิกษุอาศัยวิริยะแล้ว ได้สมาธิ ได้เอกัคคตาจิต นี้ เรียกว่า วิริยสมาธิ เธอยังฉันทะให้เกิด ฯลฯ เพื่อความเจริญบริบูรณ์ แห่งกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว เหล่านี้เรียกว่า ปธานสังขาร วิริยะนี้ด้วย วิริยสมาธินี้ด้วย และ ปธานสังขารเหล่านี้ด้วย ดังพรรณนามานี้ นี้เรียกว่า อิทธิบาทประกอบด้วยวิริยสมาธิและ ปธานสังขาร.

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าภิกษุอาศัยจิตแล้ว ได้สมาธิ ได้เอกัคคตาจิต นี้เรียกว่า จิตตสมาธิ เธอยังฉันทะให้เกิด ฯลฯ เพื่อความเจริญบริบูรณ์แห่งกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว เหล่านี้เรียกว่า ปธานสังขาร จิตนี้ด้วย จิตตสมาธินี้ด้วย และ ปธานสังขารเหล่านี้ด้วย ดังพรรณนามานี้ นี้เรียกว่า อิทธิบาทประกอบด้วยจิตตสมาธิ และ ปธานสังขาร

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าภิกษุอาศัยวิมังสาแล้ว ได้สมาธิ ได้เอกัคคตาจิต นี้เรียกว่า วิมังสาสมาธิ เธอยังฉันทะให้เกิด พยายาม พยายามเพียร ประคองจิตไว้ ตั้งจิตไว้ เพื่อไม่ให้บาปอกุศลธรรมที่ยังไม่เกิด ให้เกิดขึ้น เพื่อละบาปอกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว เพื่อให้กุศลธรรมที่ยังไม่เกิด ให้เกิดขึ้น เพื่อความตั้งอยู่ เพื่อความไม่เลือนหาย เพื่อความเจริญยิ่งขึ้นไป เพื่อความไพบูลย์ เพื่อความเจริญบริบูรณ์แห่งกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว เหล่านี้เรียกว่า ปธานสังขาร วิมังสาสมาธินี้ด้วย และปธานสังขารเหล่านี้ด้วย ดังพรรณนามานี้ นี้เรียกว่า อิทธิบาท ประกอบด้วยวิมังสาสมาธิและปธานสังขาร

กล่าวโดยย่อ ในฉันทสูตรว่าด้วย “อิทธิบาทกับปธานสังขาร” พระพุทธองค์ทรงอธิบายว่า “ถ้าภิกษุอาศัยฉันทะแล้ว ได้สมาธิ ได้เอกัคคตาจิต นี้เรียกว่า ฉันทสมาธิ เธอยังฉันทะให้เกิดความพยายาม พยายามเพียร ประคองจิตไว้ ตั้งจิตไว้ เพื่อไม่ให้บาปอกุศลธรรมที่ยังไม่เกิด เกิดขึ้น เพื่อละบาปอกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว เพื่อให้กุศลธรรมที่ยังไม่เกิด เกิดขึ้น เพื่อความตั้งอยู่ เพื่อความไม่เลือนหาย เพื่อเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป เพื่อความไพบูลย์ เพื่อความเจริญบริบูรณ์แห่งกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว เหล่านี้ เรียกว่า ปธานสังขาร ฉันทะนี้ด้วย ฉันทสมาธินี้ด้วย และปธานสังขารเหล่านี้ด้วย ดังนี้เรียกว่า อิทธิบาทประกอบด้วยฉันทสมาธิและปธานสังขาร... วิริยะสมาธิและปธานสังขาร...”

กล่าวโดยสรุป เนื่องจากอิทธิบาท 4 มีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ก็สามารถเจริญโดยใช้ตัวใดตัวหนึ่ง เช่น ใช้วิริยะ เป็นตัวนำ ก็จะเปลี่ยนเป็น “ถ้าภิกษุอาศัยวิริยะแล้ว ได้สมาธิได้เอกัคคตาจิต นี้เรียกว่า วิริยสมาธิ เป็นต้น

หลักพุทธธรรมอิทธิบาท 4 นี้ มีความสำคัญที่พระเจ้ามิลินทร์ทรงถามปัญหาพระนาคเสน สิ่งที พระพุทธองค์ทรงตรัสไว้ถึงหลักอิทธิบาท 4 นี้ ดังที่มีกล่าวไว้ในหลายทีในมิลินทปัญหา ดังในตอนที 19 ที พระเจ้ามิลินทร์ตรัสถามว่า “ข้าแต่พระนาคเสน สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสไว้ว่า คุณก่อนอนันท์ อิทธิบาท 4 เป็นของทีพระตถาคตเจ้าได้อบรมแล้ว...” และตอนที 32 กล่าวว่ “... ข้อนี้ ก็ฉันทันั้นแหละมหาบพิตรธรรมพุทธบริโภคของพระพุทธเจ้ามีอยู่ คือ สติปัญญา 4 สัมมปธาน 4 อิทธิบาท 4 อินทรีย์ 5 พละ 5 โพชฌงค์ 7...”

หลักพุทธธรรมอิทธิบาท 4 ทีมีความสำคัญทีพระพุทธองค์เห็นควรให้เป็องคค์ที 2 ดังในมิลินทปัญหา ในตอนที 35 “... ข้าแต่พระนาคเสน องค์กรที 4 แห่งพระเจ้าจักรพรรดิได้แก่อะไร?” ...4 มีการเที่ยวไปงดงามฉันทใด พระโยคาวจรก็ควรเที่ยวไปด้วยอิทธิบาท 4 ฉันทันั้น อันนี้ควรเป็องคค์ที 2...”

ในพระสูตรมีกล่าวเกี่ยวกับอิทธิบาท 4 ไว้ในหลายแห่ง ดังนี้ ในปาสาทิกสูตรมีเนื้อหาเกี่ยวกับอิทธิบาทธรรมว่ “จนทเพราะเหตุฉันทันั้นธรรมทีเราแสดงไว้แล้วเพื่อความรู้ยิ่งบริษั... เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลกเพื่อประโยชน์ เพื่อเกื้อกูล เพื่อสุขแก่เทวดาและมนุษย์ทีหลาย คืออะไร คือ (1) สติปัญญา 4 (2) สัมมปธาน 4 (3) อิทธิบาท 4...” (ที.มหา.(ไทย) 10/166/122)

ในลักษณะสูตร มีเนื้อหาเกี่ยวกับอิทธิบาทธรรมว่ “มหาบุรุษนัน้ทรงสมบูรณด้วยลักษณะ 3 ประการนัน้ ถ้าอยู่ครองเรือน จะได้เป็พระเจ้าจักรพรรดิ...ถ้าออกผนวชก็ให้พระชนมายุยืนยาวกว่านัน้เพื่อให้มีความชำนาญในการเจริญอิทธิบาทนัน้เป็นิมิตแห่งความเป็ผู้มีพระชนมายุยืนยาว ด้วยประการฉะนี้” (ที.ปา.(ไทย) 11/207/168-169)

ในสังคีตีสสูตร มีเนื้อหาเกี่ยวกับอิทธิบาท 4 ว่ “ท่านผู้มีอายุทีหลาย ธรรมหมวดละ 4 ประการทีพระผู้มีพระภาคผู้ทรงรู้ ทรงเห็น เป็พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นัน้ ตรัสไว้โดยชอบแล้วมีอยู่ พวกเราทีหมดฉันทันั้นแหละพึงสังคายนา...อิทธิบาท (คุณเครื่องให้ถึงความสำเร็จ) 4 ภิกษุในพระธรรมวินัยนี้ 1) เจริญอิทธิบาท ทีประกอบด้วยฉันทสมาธิปธานสังขาร (สมาธิทีเกิดจาก ฉันทะและความเพียรสร้างสรรค) 2) เจริญอิทธิบาททีประกอบด้วยวิริยสมาธิปธานสังขาร (สมาธิทีเกิดจากวิริยะและความเพียรสร้างสรรค) 3) เจริญอิทธิบาททีประกอบด้วยจิตตสมาธิปธานสังขาร (สมาธิทีเกิดจากจิตตะและความเพียรสร้างสรรค) (ที.ปา (ไทย) 11/306/277)

ในเจโตขีลสูตร มีเนื้อหาเกี่ยวกับอิทธิบาทธรรมว่ “(อุปมาด้วยแม่ไก่ฟักไข่) ภิกษุฉันทันั้นเจริญอิทธิบาททีประกอบด้วยฉันทสมาธิปธานสังขาร เจริญอิทธิบาท...” (ม.ม. (ไทย) 12/189/203)

ในสหายตนวิงคสูตร มีเนื้อหาเกี่ยวกับอิทธิบาทธรรมว่ “ทีปฏิของบุคคลผู้มีธรรมอย่างนัน้...อิทธิบาท 4 ก็ดี...ยอมถึงความเจริญเต็มที” (ส.ส. (ไทย) 15/156/199)

ในปิมทปาดปารีสฐิตสูตร มีเนื้อหาเกี่ยวกับอิทธิบาท 4 ว่ “... อีกประการหนึ่ง ภิกษุพึงพิจารณาเห็นดังนัน้ว่า ‘เราเจริญอิทธิบาท 4 ได้แล้วหรือหนอ’ ถ้าภิกษุพิจารณาอยู่รู้้อย่างนัน้ว่า ‘เรายังเจริญอิทธิบาท 4 ไม่ได้’

ภิกษุ นั้น พึงพยายามเพื่อเจริญอิทธิบาท 4 แต่ถ้าภิกษุพิจารณาอยู่รู้อย่างนี้ว่า ‘เราเจริญอิทธิบาท 4 ได้แล้ว’ ภิกษุ นั้น พึงตามศึกษาในกุศลธรรมทั้งหลายทั้งกลางวันและกลางคืน อยู่ด้วยปีติและปราโมทย์นั้นแล” (ม.อุป.(ไทย) 14/433/429)

ในรัชชสูตรมีเนื้อหาเกี่ยวกับอิทธิบาท 4 ว่า “...มารกราบทูลว่า“ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญอิทธิบาท 4 ประการ พระองค์ทรงเจริญ ทำให้มาก ทำให้เป็นดุจยาน ทำให้เป็นที่ตั้ง ตั้งไว้เนื่อง ๆ สังสมแล้วปรารถนาเสมอดีแล้ว...” (ม.อุป.(ไทย) 14/445/501)

ในปาติลลยสูตรมีเนื้อหาเกี่ยวกับอิทธิบาทธรรมว่า “ พระผู้มีพระภาคทรงทราบความคิดคำนึงของภิกษุ นั้น ด้วยพระทัยจึงรับสั่งเรียกภิกษุ ทั้งหลายมาตรัสว่า “ภิกษุ ทั้งหลาย เราได้แสดงธรรมโดยการวิจัย (การเลือกเฟ้น) แสดง...อิทธิบาท 4 ... (ส.ช.(ไทย) 17/81/130)

โดยสรุป หลักอิทธิบาท 4 มีกล่าวถึงไว้อย่างมากมาย ดังที่พระพุทธองค์ให้อิทธิบาท 4 อยู่ใน การสังคายนาด้วยในปาทกิสสูตร, ทรงให้พระภิกษุสงฆ์พึงเจริญอิทธิบาท 4 ให้มากในพระไตรปิฎกเล่มที่ 20-2, เป็นธรรมพุทธบริโภคนในหลายวาระ ดังในมิลินทปัญหา ตอนที่ 19, 32 และทรงกล่าวว่าเป็นองค์ธรรมที่ 2 ที่สำคัญ ดังในมิลินทปัญหา ตอนที่ 35, เป็นองค์ธรรมที่สำคัญที่ปฏิบัติให้มากเพื่ออายุยืนยาวนานดังในพระสุตตันตปิฎก เล่มที่ 7 สังยุตตนิกาย สคาวรรค, การเจริญด้วยอิทธิบาท 4 ในการเจริญสุญญตาวิหารธรรม ทำให้วรรณะผุดผ่อง ดังในปิณฑปาตปาริสุทธสูตร, เป็นองค์ธรรมปฏิบัติในพระปรินิพานสูตรให้บรรลุที่สุด อภิญญาและพระอภิญญาบารมี และ ทรงให้ปฏิบัติอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติมรรคภาวนาในพระไตรปิฎก พระวินัยปิฎก และ ให้ปฏิบัติเพื่อเป็นไปเพื่อให้ปราศจากราคะ (โลภะ) มีสภาวะที่เริ่มตั้งไว้ วิชาคะที่ชื่อว่า อิทธิบาท 4 วิชาธรรมนี้เป็นสภาวะธรรมที่เป็นไปเพื่อพระนิพพาน ดังในพระไตรปิฎกเล่มที่ 31-10 และ ที่สำคัญที่สุดการปฏิบัติอิทธิบาท 4 ที่เจริญเต็มที่ จักนำไปสู่เจริญอริยมรรคมีองค์ 8 ย่อมเจริญเต็มที่เช่นกันดังในสาฬายตนวิภังคสูตร

สรุปภาพรวม

จากข้อมูลที่นำเสนอไปข้างต้น แสดงให้เห็นว่า หลักอิทธิบาทธรรมนี้ เป็นองค์ธรรมที่สำคัญอย่างมาก หากนำมาใช้ในการเผชิญปัญหาการเรียน ย่อมเพิ่มพูนความสำเร็จ และ ทำให้เกิดความชำนาญเรื่อง ความสำเร็จ ดังในพระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรค และด้วยหลักอิทธิบาทธรรมด้วยความเพียรที่นำไปสู่ ความสำเร็จ ดังในเจโตศีลสูตร โดยประการสำคัญ

ในส่วนองค์ประกอบของอิทธิบาท 4 หากนำมาใช้ในด้าน การเรียนย่อมก่อให้เกิดความสำเร็จ และ การนำมาใช้ควรนำมาใช้ทั้ง 4 ประการ ให้เกื้อกูลซึ่งกัน จึงจะนำไปสู่ความสำเร็จได้ ดังนี้ 1) เมื่อนำฉันทะมาใช้ ย่อมก่อให้เกิดความรักความพอใจในหน้าที่การเรียนและการงานของตนที่ได้รับมอบหมาย พุ่มเทเพื่อหวังให้ การเรียนนั้นออกมาได้เป็นที่ชื่นชอบและพอใจทั้งตนเองและผู้อื่นด้วย แล้ว ต้อง 2) นำวิริยะมาใช้ ย่อมทำให้เกิดความเพียรพยายามในเรื่องที่เรียน ไม่ย่อท้อต่อการเรียนไม่ว่าจะยากหรือง่าย มีพยายามจนถึงที่สุด ไม่ย่อ ท้อจนกว่าการเรียนจะประสบความสำเร็จ ไม่ล้มเลิกความเพียร แล้วจึง 3) นำจิตตะมาใช้ ย่อมมีความเอาใจใส่ ในการเรียนของตนเอง ไม่คิดไปในเรื่องอื่นนอกจากเรื่องเรียน เมื่อทำหน้าที่ของตนเองไม่สำเร็จก็มีความใส่ใจ เอาใจใส่อยู่ตลอดเวลา ตรวจสอบข้อบกพร่องอยู่เสมอ เพื่อที่จะได้นำมาแก้ไขให้ดีขึ้น ในท้ายที่สุด 4) นำวิมังสา

มาใช้ ด้วยการใคร่ครวญไตร่ตรองหาเหตุผลของความผิดพลาดที่เกิดขึ้นว่ามันเกิดขึ้นได้เพราะเหตุไร แล้วจึงหาหนทางแก้ไขข้อบกพร่องนั้นให้ดียิ่งขึ้นไป จึงจะทำให้การเรียนการทำงานในการศึกษาเล่าเรียนประสบความสำเร็จในทุกเรื่องที่ทำได้

สื่อออนไลน์ระบบเว็บแอปพลิเคชัน

ในการใช้สื่อออนไลน์ในการนำคุณลักษณะด้านอิทธิบาท 4 เพื่อการใช้ในการเรียนไวยากรณ์อังกฤษนี้ ระบบออนไลน์ที่ใช้เว็บแอปพลิเคชัน ในการเรียนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ เป็นระบบที่ผู้เรียนลือคินเข้าไปในฐานข้อมูลในระบบเว็บแอปพลิเคชัน ในการเรียนไวยากรณ์อังกฤษจากบทเรียน ที่แบบฝึกหัดมีคำตอบพร้อมคำอธิบาย โดยมีลิงค์อัตโนมัติไปยังแบบประมวลผลการเรียนที่ใช้ในการเก็บข้อมูลผลการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนติดตามพัฒนาการของตนเองและผู้สอนติดตามแนะนำ

ในการเลือกใช้เทคโนโลยี “เว็บแอปพลิเคชัน” –ที่เติบโตมาอย่างคงที่เป็นเวลา 5-8 ปีที่ผ่านมาสามารถตอบสนองปัญหา แทนที่ “เดสก์ท็อป แอปพลิเคชัน” (desktop application) หรือ การใช้แอปพลิเคชันที่ติดตั้งบนคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ ที่เมื่อมีการปรับเปลี่ยนตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปตลอดเวลา การแก้ไข และการยกระดับให้ดีขึ้นหรือการอัปเดต (Upgrade) ทำได้ยาก หากต้องการอัปเดต หรือเพิ่มคุณสมบัติเพิ่มเติมให้กับแอปพลิเคชัน ที่ตัวเซิร์ฟเวอร์ต้องหยุดระบบทั้งหมด และเมื่ออัปเดต ที่เซิร์ฟเวอร์แล้ว ยังจำเป็นต้อง อัปเดต ที่ เครื่องของผู้ใช้ หรือ อาจต้องเปลี่ยนรุ่นของเครื่อง และหากระบบมีผู้ใช้งานจำนวนมาก จะยิ่งเพิ่มความยุ่งยากมากขึ้น

ในขณะที่ระบบเว็บแอปพลิเคชัน เป็นระบบ ไคลเอนต์-เซิร์ฟเวอร์ แอปพลิเคชัน (Client-Server Application) ที่ตัวโปรแกรมของเว็บ แอปพลิเคชัน จะถูกติดตั้งไว้ที่ เซิร์ฟเวอร์ (Server) คอยให้บริการกับผู้ใช้ และ ผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องติดตั้งโปรแกรมเพิ่มเติม สามารถใช้โปรแกรมประเภทเบราว์เซอร์ (Browser) ที่ติดมากับระบบการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ (operating system-OS) หรือ ติดตั้งแอปเบราว์เซอร์ (app browser) เช่น Safari, Google Chrome, Microsoft Aid, Internet Explorer, Fire Fox ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมเป็นอย่างมาก ด้วยความสามารถของเบราว์เซอร์ ที่หลากหลาย ทำให้ไม่จำกัดว่าเครื่องที่ใช้เป็นระบบการทำงาน (operating system-OS) หรืออุปกรณ์ใด โดยสามารถใช้ได้บนโทรศัพท์มือถือ Smart Phone, Touch Pad, Tablet, Notebook Computer และ Computer PC ที่สามารถเปิดใช้งานได้เร็ว ใช้งานได้ง่าย และยังคงข้อจำกัดเรื่องสถานที่ใช้งานอีกด้วย ที่สามารถใช้ได้ในทุกสถานที่ (Mobile User) ทุกเวลาสะดวกในการใช้

ข้อดีอีกประการหนึ่งของระบบนี้ คือ ข้อมูลที่ส่งหากัน ระหว่างผู้ใช้ กับ เซิร์ฟเวอร์ มีปริมาณน้อยมาก ทำให้เราสามารถย้ายเซิร์ฟเวอร์ไปอยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้ และสามารถใช้งานผ่าน อินเทอร์เน็ต คอนเน็คชั่น (internet connection) ที่มีความเร็วต่ำได้

ในวิศวกรรมซอฟต์แวร์ โปรแกรมประยุกต์บนเว็บ หรือ เว็บแอปพลิเคชันเป็นโปรแกรมประยุกต์ที่เข้าถึงด้วยโปรแกรมค้นดูเว็บผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เช่น เครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรืออินทราเน็ต เว็บแอปพลิเคชันเป็นที่นิยมเนื่องจากไม่ต้องการอัปเดตและการดูแล และไม่ต้องติดตั้งซอฟต์แวร์บนเครื่องผู้ใช้

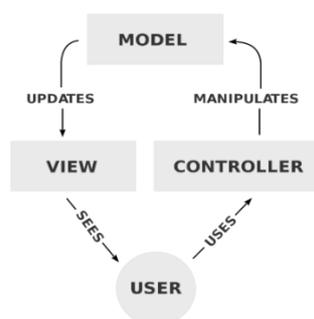
นอกจากนี้ เว็บแอปพลิเคชันเหมาะสำหรับใช้ในการสอนเนื่องจากสามารถใช้งานพร้อมกันได้หลายคนในเวลาเดียวกัน (multi-user) ที่ใช้ฐานข้อมูลเดียวกัน โดยที่เก็บฐานข้อมูลส่วนกลางไว้ที่เซิร์ฟเวอร์ ที่ผู้สอนข้อมูลจะถูกบันทึกและนำเสนอจากที่เดียวกัน การอัปเดต ข้อมูลจะรวดเร็ว เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นลักษณะไคลเอนต์-เซิร์ฟเวอร์ แอปพลิเคชันและผู้ใช้ (Client) ใช้ข้อมูลได้ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลของผู้เรียน

เว็บแอปพลิเคชันเป็นโปรแกรมประยุกต์ ที่จะเข้าถึงด้วยโปรแกรมอินเทอร์เน็ต เบราวเซอร์ (Internet Browser) ซึ่งทำให้เหมาะสำหรับงานการศึกษาเรียนรู้ไวยากรณ์อังกฤษ ด้วยกลยุทธ์ FSA ที่ต้องการข้อมูลแบบ Real Time จะพบข้อดีของเว็บแอปพลิเคชัน คือ ข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่ในระบบที่มีการไหลเวียนในแบบออนไลน์ จึงสามารถโต้ตอบกับผู้ใช้บริการแบบ Real Time แบบอัตโนมัติทำให้ผู้เรียนรับรู้ข้อผิดพลาดของตนเองในแต่ละคู่ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์อังกฤษทันที ทำให้เกิดแรงจูงใจ ในการนำคุณลักษณะแห่งอิทธิบาท 4 มาใช้ จนเกิดความพอใจเป็นฉันทะ เกิดความเพียรพยายามด้วยวิริยะ ในการนำคุณลักษณะจิตตะมาใช้ ใส่ใจใฝ่รู้ ใฝ่ฝึกฝน จนเกิดวิมังสา ปัญหาในการรู้ได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งสามารถใช้งานได้ง่ายโดยไม่จำเป็นต้องติดตั้งไคลเอนต์ โปรแกรม (client program) จะทำให้ไม่ต้องอัปเดต ไคลเอนต์ โปรแกรม (upgrade client program) และสามารถใช้อินเทอร์เน็ต คอนเน็คชั่นที่มีความเร็วต่ำกว่า ส่งผลให้ผู้ใช้บริการสามารถใช้โปรแกรมได้จากทุกแห่งในโลกในระบบออนไลน์

ในการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน ภาษาที่ใช้มีด้วยกันหลายภาษา เช่น HTML, ASP.Net รวมทั้งมีโปรแกรมมากมายที่สามารถจะนำไปใช้เป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน เช่น Microsoft Visual Studio.NET ซึ่งผู้พัฒนาระบบได้เลือกใช้ Microsoft Visual Studio.NET เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนา และเลือกใช้ ASP.NET และ Java Script เนื่องมาจาก ASP.NET นั้นเป็นภาษา Script ภายใต้เทคโนโลยี Microsoft.NET ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน เพื่อให้แอปพลิเคชันหรือโปรแกรมต่าง ๆ สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้ ส่วน Java Script เป็นภาษาเชิงวัตถุที่มีความสามารถและลูกเล่นมากมาย

MVC คือ แนวคิดในการแก้ปัญหาหรือออกแบบซอฟต์แวร์ (design pattern) ที่ใช้ในการสร้างเว็บแอปพลิเคชัน แนวความคิดของ MVC design pattern จะแยกหน้าของ Application ออกเป็นส่วน ๆ เพื่อให้สะดวก รวดเร็ว และง่ายขึ้น ในการสร้าง พัฒนา และขยายระบบเพิ่มเติม โดย MVC ย่อมาจาก Model, View และ Controller คือ ส่วน Business Model หรือส่วนที่ติดต่อกับฐานข้อมูล หรือส่วนจัดเก็บข้อมูลชั่วคราวต่าง ๆ เช่นใน Class, Arrays, Generic List ฯลฯ

Controller คือ ส่วนควบคุมและรับ request จาก user มาและไปดึงข้อมูลจาก Model มาเพื่อแสดงผลข้อมูลกลับไปยัง user ที่ส่วน View วิวคือ ส่วนที่แสดงผลข้อมูล

โปรแกรม Microsoft PowerPoint เป็นโปรแกรมที่ช่วยในการจัดทำสไลด์เพื่อนำไปเสนอหรือฉายให้

บุคคลทั่วไปได้ดู ในปัจจุบันโปรแกรม PowerPoint ได้เข้ามามีบทบาทกับการนำเสนอเป็นอย่างมากไม่ว่าจะใช้นำเสนองาน การประชุม สัมมนา ตลอดจนถึงแวดวงการศึกษาก็นำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย เช่น อาจารย์ใช้เป็นสื่อช่วยสอนผู้เรียนใช้สำหรับนำเสนอเป็นต้น

จุดเด่นของโปรแกรม PowerPoint คือสามารถสร้างงานที่จะนำเสนอได้อย่างง่ายดาย สามารถใส่ภาพ เสียง ตลอดจนภาพเคลื่อนไหวในลักษณะวิดีโอลงในสไลด์ จึงเป็นสื่อที่นำเสนอข้อมูลได้แบบ multi media ทำให้งานที่นำเสนอด้วย โปรแกรม Microsoft PowerPoint น่าชม น่าฟัง และมีความน่าสนใจมากขึ้น

ในด้านประโยชน์ของโปรแกรม power point สามารถสร้างงานนำเสนอได้ แม้ว่าจะไม่เคยสร้างงานนำเสนอมาก่อน เนื่องจากจะมีระบบช่วยเหลือ (Office Assistant) ใน PowerPoint ซึ่งจะคอยแนะนำหลักการในการสร้างงานนำเสนออย่างเป็นขั้นตอน การเลือกสีมาใช้กับสไลด์ และจัดองค์ประกอบทางศิลป์ได้โดยอัตโนมัติ ในส่วนการนำเสนอภาพนิ่ง สามารถที่จะนำองค์ประกอบมัลติมีเดีย (multi media) เช่น การนำ effect เสียง ดนตรีและวิดีโอ มาใช้ประกอบรวมได้ นอกจากนี้สิ่งที่ได้เตรียมล่วงหน้าในการนำเสนอแล้วยังสามารถใช้ PowerPoint เตรียมเอกสารประกอบคำบรรยายและในขณะที่มีการนำเสนอ สามารถใช้ mouse วาดเส้นบนสไลด์ที่แสดงอยู่ในขณะนั้นเพื่อเน้นประเด็นสำคัญได้ นอกจากนี้ยังสามารถดัดแปลงงานนำเสนอที่เป็นไฟล์ Power Point เป็นสไลด์ 35 ม.ม. เพื่อนำเสนอผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ตภายในองค์กรได้

ในการบันทึกวีดิทัศน์ โปรแกรม OBS เป็นโปรแกรม Open-Source สำหรับใช้ในการช่วยสตรีม (Live OBS Stream) และบันทึกวีดิโอ (record) สามารถใช้ได้ฟรี และทำงานได้บนหลายแพลตฟอร์ม (platform) ทั้ง window, Mac, Linuk ในช่วงเวลาที่มีการเรียนการสอนออนไลน์เป็นสิ่งที่จำเป็นในตอนนี้ ในบทความนี้จึงขออธิบายวิธีการติดตั้งและใช้งานเบื้องต้น เพื่อไปใช้ร่วมกับโปรแกรมอื่น ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ต่อไป

โปรแกรม OBS นี้ไว้ใช้เพื่อช่วยจัดการ live stream หรือ การถ่ายวีดิโอ ออกไปแบบสด และอัดวีดิโอให้ง่ายขึ้น สามารถใช้ในการแสดงหน้าจอ (Scene) ที่นำไปใช้ในการถ่ายวีดิโอสด (stream) หรือบันทึกวีดิโอ (record) ที่ใช้ส่วนประกอบต่าง ๆ อาจเป็นรูป เสียง โปรแกรมที่ใช้งานต่าง ๆ ในเครื่องได้ (Source) ทั้งยังเพิ่มลูกเล่นในหน้าจอตามที่ต้องการได้อีกด้วย รวมถึงการควบคุมการเปลี่ยนชุดหน้าจอต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ โดยมีคุณสมบัติที่น่าสนใจ

ดังนี้ คือ รองรับการเข้า Video Encoding, หรือ การบีบอัดวีดิโอระดับมาตรฐาน, Unlimited ในการถ่ายทอดสด จะถ่ายจำนวนฉากได้มากตามที่ต้องการ และเปลี่ยนจากฉากหนึ่งไปสู่อีกฉากหนึ่งได้ (Scene Transitions), มีใช้ในการถ่ายทอดสดผ่านบริการอันหลากหลาย มีชื่อเสียง เช่น Twitch, YouTube Live , Daily Motion เป็นต้น, ส่งออกไฟล์ MP4 หรือ ไฟล์ FLV เพื่อ Upload บน Social ได้เลยทันที, รองรับการใช้

งานได้หลายระบบปฏิบัติการ ทำให้ครอบคลุมกับนักเรียนหลายระดับ ทั้งระบบ Windows, ระบบ Mac OS รวมทั้งระบบ Linux โดยสิ่งหนึ่งที่จะทำให้คุณประทับใจ ในโปรแกรม “OBS Studio” มากยิ่งขึ้น คือ มีแจกให้ไปใช้งานกันแบบใช้ฟรี

ความเป็นมาในการเรียนไวยากรณ์อังกฤษ

สำหรับทักษะทางภาษาในระดับอุดมศึกษาของไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ พบว่ายังด้อยกว่าในหลายด้าน เช่น การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการ ซึ่งยืนยันว่าการอุดมศึกษามีความ จำเป็นต้องปฏิรูปเช่นเดียวกับการศึกษาระดับอื่น ๆ จึงจะสามารถตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลงได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

ในด้านทักษะที่สำคัญมากในการสื่อสาร ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ต้องการการใช้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง นับเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของการเขียนและการเรียนภาษาอังกฤษในระดับมหาวิทยาลัยรวมทั้งในการทำงานต่อไป เนื่องจากผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาถูกคาดหวังว่าจะต้องสามารถใช้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

โดยในส่วนของ การใช้สื่อออนไลน์ในการสอนไวยากรณ์ ระบบเว็บแอปพลิเคชัน สามารถใช้สื่อการสอนเสมือนจริง (virtual teaching) ในการเรียนซ้ำ และมีโปรแกรมที่โปรแกรมที่ช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันกับผู้เรียน (interactive) ในการฝึกฝนทำแบบฝึกหัด พร้อมแบบเก็บข้อมูลประมวลผลเพื่อการพัฒนาการ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดได้ เป็นการนำรูปแบบ (model) พุทธศาสตร์ด้านคุณลักษณะแห่งอิทธิบาท 4 มาบูรณาการเข้ากับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้การใช้ไวยากรณ์อังกฤษเพื่อความถูกต้อง บนพื้นที่ของเซิร์ฟเวอร์ ที่มีเว็บสเปค (web space) ที่ไร้ขีดจำกัด ที่ทำให้สามารถใส่เนื้อหาการเรียนการสอนไวยากรณ์ ให้ครอบคลุมการเรียนรู้ได้ทุกระดับขั้นการใช้ไวยากรณ์ ขั้นพื้นฐาน (beginner level) ขั้นกลาง (intermediate Level) และขั้นสูง (advanced level) ซึ่งมีจำนวนบทเรียน และแบบฝึกหัดเป็นจำนวนมาก รวมทั้งแบบประมวลผลคะแนนเพื่อเป็นข้อมูลในการเรียนรู้การพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคนได้

การนำคุณลักษณะอิทธิบาท 4 มาบูรณาการให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ไวยากรณ์อังกฤษ เป็นไปเพื่อนำคุณลักษณะอิทธิบาท 4 ในตัวบุคคล ไปพัฒนาการเรียนรู้ไวยากรณ์อังกฤษให้ใช้ได้อย่างถูกต้อง อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดความพอใจในการเรียนไวยากรณ์ เพื่อการเรียนรู้ด้วยความมุ่งมั่นพากเพียรฝึกฝน การสนใจฝึกฝนเรียนรู้ทำความเข้าใจ และการฝึกคิดไตร่ตรองหาจนเกิดปัญญา และ เกิดการเรียนรู้ในที่สุด จากคุณลักษณะอิทธิบาท 4 ที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล ที่นำมาใช้กับการเรียนไวยากรณ์ ด้วยระบบเว็บแอปพลิเคชัน ที่นำมาเชื่อมโยง

สัมพันธ์กับคุณลักษณะอิทธิบาท 4 ที่นำไปกระตุ้นการเรียนรู้ นำไปสู่การใช้ไวยากรณ์ได้อย่างถูกต้องในที่สุด ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้องไปได้ด้วยกันอย่างดี คุณลักษณะอิทธิบาท 4 ในตัวบุคคล ที่นำไปกระตุ้นการเรียนรู้ ไวยากรณ์บนสื่อออนไลน์ ด้วยระบบเว็บแอปพลิเคชัน ทำให้เกิดการเรียนรู้การใช้ไวยากรณ์อังกฤษให้ถูกต้อง และดียิ่งขึ้นไป

ปัญหาการเรียนการสอนที่พบทั้งในระดับนานาชาติและในระดับผู้เรียนไทย พบว่า ในการเรียนรู้ ภาษาเป้าหมาย (Target Language or L2) ความผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษในการเขียนระดับ ประโยค ส่วนหนึ่งมาจากอิทธิพลจากกระบวนการเรียนรู้ของภาษาแม่ (Mother Language - L1) ต่อการ เรียนรู้ภาษาที่สอง (Ellis, 1997)

ความผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์อาจเกิดขึ้น จากการที่ผู้เรียนใช้กฎไวยากรณ์ของภาษาเป้าหมายมากเกินไป (over generalization) เช่น การเติม s ที่กริยาช่วย be (verb to be) และ มีความผิดพลาดบางชนิด ที่เกิดจากการยังเรียนรู้ไวยากรณ์การใช้ภาษาอังกฤษไม่สมบูรณ์ เช่น ข้อยกเว้นของการใช้กฎต่าง ๆ รวมทั้ง การจัดเรียงลำดับคำในกลุ่มคำผิดที่ (misordering) และ การเขียนเรียงประโยคที่ผิดโครงสร้างประโยค ภาษาอังกฤษ อันส่งผลทำให้ความหมายที่ต้องการสื่อผิดไป แม้จะเป็นโครงสร้างประโยคแบบง่าย (Simple Sentence) ก็ตาม (นงลักษณ์, 2555)

ตัวอย่างอิทธิพลจากภาษาแม่ ที่เป็นภาษาไทย เช่น ความผิดลักษณะการใช้กาล (tense) ต่อการใช้ ภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาที่สองที่ไม่ถูกต้อง อันเนื่องมาจากการเติมส่วนหลังคำกริยาผิด (inflection) รวมทั้ง การผันคำ (declension) การใช้กรรมวาจก (passive voice) ไม่ถูกต้อง เช่น ไม่ใช้กับคำกริยาที่จำเป็นต้องใช้ การใช้คำนามไม่ถูกต้อง เช่น การไม่ใช้รูปคำนามในตำแหน่งที่จำเป็นต้องใช้ (word form) หรือ การใช้พจน์ (number) ของรูปคำนามผิด การใช้คำนำหน้านาม (article) ผิด หรือ การไม่ใช้คำนำหน้านาม หรือ ใช้โดยไม่ จำเป็น การละประธาน (subject) และ กรรม (object) การไม่ใช้คำเชื่อมระหว่างคำ (preposition) หรือ ใช้ผิด การไม่ใช้คำเชื่อมระหว่างอนุประโยค (conjunction) หรือ ใช้ผิด การใช้เครื่องหมายจุลภาคคั่นระหว่าง อนุประโยค (comma splice) โดยไม่ใช้คำเชื่อมใด ๆ ระหว่างอนุประโยค (comma splice) หรือ การไม่ใช้ เครื่องหมายใด และ คำเชื่อมประโยคใดๆ ระหว่างอนุประโยค หรือ เมื่อจบประโยค (run-on sentence) การไม่ใช้เครื่องหมาย (punctuation) ในที่ที่ต้องใช้ หรือ ใช้ผิด เช่น การใช้เครื่องหมาย semi colon (;) ผิด หรือ การใช้เครื่องหมาย colon (:) ผิด รวมทั้งการใช้ส่วนของคำขยาย (modifier) ที่ไม่ถูกรูปของการใช้ เช่น การใช้รูปคำ past participle กับ present participle ในหน้าที่คำคุณศัพท์ (adjective) ไม่ถูกต้องการ และ การวางตำแหน่งคำขยายผิด (จุฑารัตน์, 2562)

ในการสอนเนื้อหาไวยากรณ์ทุกระดับการเรียนรู้ ตามมาตรฐานการแบ่งระดับความสามารถทางภาษา ของกระทรวงศึกษาธิการตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR- The Common European Framework of Reference for Languages) เพื่อให้การสอนเนื้อหาทางไวยากรณ์ครบทุกระดับการเรียนรู้ จึงจำเป็นต้องใช้ระบบฐานข้อมูลออนไลน์ ช่วยในการเรียนรู้และการฝึกฝนได้อย่างไม่จำกัด และ เรียนได้ทุก ที่ (mobile learning) ใช้ระบบเว็บแอปพลิเคชัน ที่สามารถใช้กับเนื้อหาที่มีความซับซ้อนในหลายเรื่อง โดยเฉพาะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ที่เป็นการสอนเสริมพื้นฐานการใช้ไวยากรณ์อังกฤษ ที่ต้องการให้

ผู้เรียนได้เนื้อหา และการฝึกฝน เพื่อให้ได้ความถูกต้องในการใช้ไวยากรณ์อังกฤษ เพื่อเป็น ปริญาตรี ปริญาโท หรือ ปริญาเอก หรือ สำหรับผู้เรียนอื่น ๆ ที่ต้องการพัฒนาทางการใช้ไวยากรณ์อังกฤษ สามารถนำไปใช้ได้ตามพื้นฐานระดับความสามารถของตน เพื่อการพัฒนาให้มีระดับความสามารถในการใช้ที่สูงขึ้นไป จนถึงสามารถควบคุมการใช้ไวยากรณ์ให้สามารถใช้ได้อย่างถูกต้อง

ในการเรียนการสอนผ่านระบบสื่อออนไลน์ เว็บไซต์พลิเคชันที่มีผู้สอนทำการสอนในวิดีโอ ด้วยไฟล์ในโปรแกรมการสอน Power Point ที่ใช้ effects เสมือนการสอนจริง ที่ effects ช่วยในการเลื่อนตัวอักษร หรือ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์โครงสร้างประโยค เช่น effects การใส่ [ ] สำหรับการแบ่งแต่ละหน่วย ความหมายการใช้ และ { } แบ่งขอบเขตของหน่วยอนุประโยค การใช้ ( ) แบ่งขอบเขตของกลุ่มคำ และ < > แบ่งขอบเขตของคำ และใช้สัญลักษณ์ ในการแสดงคู่ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ที่คำหลักของหน่วยความหมายหนึ่ง ส่งผลต่ออีกหลักการใช้ไวยากรณ์ ของอีกคำหลักหนึ่งในอีกหน่วยความหมายหนึ่ง ซึ่งขอกกล่าวในที่นี้โดยสังเขปเพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบประโยชน์ของโปรแกรมต่อบทเรียน ซึ่งโปรแกรมสามารถแสดงกลยุทธ์การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคได้ ทำให้การใช้กลยุทธ์การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคเชิงคู่ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์อังกฤษ เพื่อพัฒนาผู้เรียนในการเรียนจากบทเรียนในโปรแกรมการเรียนจากสไลด์ที่มีการเคลื่อนไหว และจากการสอนวิดีโอ ซึ่งเป็นการเรียนรู้เนื้อหาการสอนได้อย่างไม่จำกัด และ ผู้เรียนสามารถเลือกเนื้อหาการเรียนได้ ทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ในการเรียน และผู้เรียนทุกระดับความสามารถสามารถเข้าเรียนด้วยตนเองกับวิดีโอการสอนประกอบการเรียนจากไฟล์ Power Point ที่ใส่ effects เสมือนการสอนจริง และโดยการเรียนรู้จากวิดีโอ ในส่วนของการทำแบบฝึกหัดการใช้ไวยากรณ์อังกฤษด้วยการวิเคราะห์โครงสร้างประโยค ตามกรอบอ้างอิงของ CEFR หรือ การสร้างหรือ พัฒนาคุณลักษณะแห่งอิทธิบาท 4 และการใช้อิทธิบาทมาสนับสนุนและกระตุ้นการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในทุกระดับความสามารถ ในการติดตามพัฒนาการ

คุณลักษณะอิทธิบาท 4 กับการเรียนไวยากรณ์อังกฤษ

หลักอิทธิบาท 4 (Itthipada 4- path of accomplishment) หมายถึง วิธีการที่นำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ ฉันทะ ความพึงพอใจความเข้าใจในการใช้วิธีการเรียนไวยากรณ์ ซึ่งส่งผลให้มีการใช้ วิริยะ ความเพียรพยายาม อุตทน ไม่ท้อถอย ในการเรียนรู้ ฝึกฝนทำแบบฝึกหัด มี จิตตะ ความคิด ตั้งจิตรับรู้ในการเรียน เอาจิตฝึกฝนความเอาใจใส่ มุ่งมั่น ทำต่อเนื่อง ใช้ปัญญา วิมังสา พิจารณา ไตร่ตรอง หาเหตุผล แก้ไข ปรับปรุงสิ่งที่เรียนรู้ในการใช้ไวยากรณ์จนถูกต้อง

อิทธิบาท 4 เป็นคุณเครื่องให้ถึงความสำเร็จ คุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมาย ประกอบด้วย ฉันทะ ความพอใจ คือความต้องการที่จะทำ ใฝ่ใจรักจะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอ และปรารถนาจะทำให้ได้ผลดียิ่ง ๆ ขึ้นไป วิริยะ ความเพียร คือขยัน หมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อุตทน เอาธุระ ไม่ท้อถอย จิตตะ ความคิดมุ่งไป คือตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำ และทำสิ่งนั้นด้วยความคิด เอาจิตฝึกฝนไปปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไป วิมังสา ความไตร่ตรอง หรือทดลองคือหมั่นใช้สติปัญญา พิจารณาไตร่ตรอง ตรวจสอบเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อน ในสิ่งที่ทำนั้น มีการวางแผน วัตถุประสงค์ คัดค้นหาวิธีแก้ไข (ภฤติกาวัลย์ หิรัญลี, 2556)

ในเรื่องคุณลักษณะของผู้เรียนที่แสดงพฤติกรรมแห่งหลักอิทธิบาท 4 ความมี ฉันทะ จึงหมายถึง ความพึงพอใจต่อความเข้าใจในการใช้เรียนไวยากรณ์อังกฤษ ส่งผลให้มีการใช้ วิริยะ ความเพียรพยายาม อดทน ไม่ท้อถอยในเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การฝึกฝนเรียนรู้ การขยันทำแบบฝึกหัด จิตตะ ความคิด ความฝึกฝน ความเอาใจใส่ มุ่งมั่น ทำต่อเนื่อง ในการทำแบบทดสอบ ใช้ปัญญา วิมังสา ใคร่ครวญ คิดหาความสัมพันธ์ของการใช้ไวยากรณ์อย่างพินิจพิจารณา แก้ไข ปรับปรุงจนถูกต้อง

ความสอดคล้องระหว่างหลักอิทธิบาท 4 การเรียนไวยากรณ์อังกฤษ กับสื่อออนไลน์

รูปแบบพุทธนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะแห่งอิทธิบาท 4 เพื่อความถูกต้องในการใช้ไวยากรณ์อังกฤษ ในการนำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ มีความสอดคล้องเป็นแนวทางที่เป็นไปได้ด้วยกันเป็นอย่างดี เพื่อพัฒนาลักษณะความต้องการหรือพึงพอใจ มีคุณลักษณะฉันทะ และกระตุ้นการเรียนรู้ คุณลักษณะวิริยะ กระตุ้นความมุ่งมั่นทำความเข้าใจ คุณลักษณะจิตตะในใฝ่เรียนรู้ ด้วยจิตตะ และคุณลักษณะ วิมังสา กระตุ้นการฝึกคิดไตร่ตรอง ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะด้านอิทธิบาททั้ง 4 ที่กระตุ้นการเรียนรู้ไวยากรณ์อังกฤษ เพื่อการใช้ไวยากรณ์อังกฤษให้ถูกต้อง ทำให้ผู้เรียนเกิดใช้สามารถ ความพยายามของตนอย่างมาก อันนำไปสู่ผลการเรียนรู้ในแต่ละหัวข้อและส่งผลให้การเรียนรู้แบบองค์รวมเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ในเรื่องความสอดคล้องสัมพันธ์ระหว่างการนำคุณลักษณะด้านอิทธิบาท 4 กับเทคนิคการวิเคราะห์ โครงสร้างประโยคทางไวยากรณ์นี้ จากผลการวิจัย (จุฑารัตน์, 2564) ที่พบว่าผู้เรียนโดยเฉพาะในกลุ่มผู้เรียน ระดับความสามารถต่ำ (low ability group) ที่แม้ผู้เรียนตระหนักความจำเป็นในการใช้ไวยากรณ์อังกฤษให้ ถูกต้อง ซึ่งผู้เรียนเองยังขาดอยู่ แม้ผู้เรียนเกิดการตระหนักด้วยเทคนิคการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคทาง ไวยากรณ์ ช่วยการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จได้ก็ตาม แต่ยังพบว่าผลคะแนนที่เพิ่มขึ้นในกลุ่มผู้เรียนดังกล่าว ไม่ได้เพิ่มขึ้นในระดับที่มากเท่าในกลุ่มผู้เรียนความสามารถปานกลาง (middle ability group) ที่แสดงถึงการ พยายามในการใช้ที่มากกว่า

หลักพุทธธรรมอิทธิบาท 4 กับสื่อออนไลน์และการเรียนไวยากรณ์อังกฤษ

ในการนำหลักอิทธิบาท 4 ที่มีลักษณะสอดคล้องสัมพันธ์กับเป้าหมายในการใช้กลยุทธ์การวิเคราะห์ โครงสร้างประโยคที่ปรากฏผลว่า เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ขั้นตอนการวิเคราะห์ในการใช้ไวยากรณ์ให้ถูกต้องแล้ว และ มีการต้องการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีพยายาม ด้วยหลักธรรมคุณลักษณะอิทธิบาท 4 ที่เป็นหลักสำคัญทาง การศึกษา ใช้ในการเรียนการสอน ดังที่ปรากฏในพระไตรปิฎก ในพระสูตร และ ข้อเขียนทางวิชาการข้างต้น แล้วนั้น และเป็นคุณลักษณะที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ทราบกันอยู่แล้วนำมาทำความเข้าใจให้มากขึ้นและตรงกัน จะทำให้เกิดประโยชน์ทั้งการสร้างคุณลักษณะด้านอิทธิบาท 4 ในตัวผู้เรียนเอง

ในขณะที่นำคุณลักษณะเหล่านั้นโดยไม่รู้ตัว ไปใช้ในการทำแบบฝึกหัดในการวิเคราะห์โครงสร้าง ประโยค และ ด้วยการทำอย่างต่อเนื่อง จะทำให้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพยายามจนสามารถใช้ไวยากรณ์ได้ ถูกต้อง ทั้งในกลุ่มผู้เรียนระดับต่ำ ที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้การใช้ไวยากรณ์ที่ถูกต้องมากขึ้น ในกลุ่มผู้เรียน ระดับสูง ที่ความถูกต้องในการใช้ไวยากรณ์จะได้เป็นไปอย่างเข้าใจองแท้และคงที่ และในกลุ่มผู้เรียนระดับ

ปานกลาง (middle ability group) ที่จะสามารถเพิ่มระดับความสามารถในการใช้ไวยากรณ์ให้ถูกต้องได้มากขึ้นจนถึงใช้ได้ถูกต้องสมบูรณ์ได้ในที่สุดด้วยคุณลักษณะอิทธิบาท 4 ที่สร้างเสริมและนำมาใช้นี้

ในการเรียนบนสื่อออนไลน์ ผู้เรียนสามารถเรียนเอง และ เรียนซ้ำ รวมทั้งการทำแบบฝึกหัดที่มีคำอธิบายเฉลย การทราบคะแนนที่มีการเก็บสะสมบนพื้นที่ส่วนตัว บน e-space ซึ่งในสถานการณ์ปัจจุบันการระบาดของโรคโควิด-19 การใช้สื่อออนไลน์ให้เกิดการเรียนรู้ได้เช่นการเรียนในห้องเรียน ที่ผู้สอนและผู้เรียนต้องตระหนักให้สามารถเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาด้วย ในการที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง นอกจากการเอื้ออำนวยเพื่อความสะดวกสบายแล้ว ฉะนั้น การจัดการศึกษาลักษณะที่ส่งให้ผู้เรียนถึงที่ (educational course delivery) จึงจะถึงเป้าหมายในอันที่จะทำให้เกิดประโยชน์สำหรับผู้เรียนได้อย่างสูงสุด

การนำคุณลักษณะด้านอิทธิบาท 4 อันเป็นหลักพุทธธรรมที่สำคัญมาเชื่อมโยงสอดคล้องสัมพันธ์กับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อการใช้ไวยากรณ์อังกฤษที่ถูกต้องบนสื่อออนไลน์นี้ จึงเป็นพุทธนวัตกรรม ในการนำหลักอิทธิบาท 4 มาส่งเสริมผู้เรียนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษด้วยเทคนิคกลยุทธ์ FSA ที่ใช้ประโยชน์จากระบบโปรแกรมในเว็บแอปพลิเคชัน แสดงผลค่าคะแนนอัตโนมัติที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสะดวกสบายในการทราบผลคะแนน และเป็นการกำหนดค่าคะแนนเพื่อประโยชน์ในการวิจัย ในการทำแบบฝึกหัดแต่ละข้อของผู้เรียนที่ปรากฏผลคะแนนทันทีในการทำถูกหรือผิด ที่มีการเฉลยคำตอบ ที่ผู้เรียนสามารถติดตามได้จาก e-space ที่พื้นที่ของตนเองในเว็บแอป (web app)

ฉะนั้น ด้วยการสนับสนุนซึ่งกันและกันระหว่างลักษณะอิทธิบาท 4 ของผู้เรียน ที่นำมาใช้กับการเรียนไวยากรณ์อังกฤษจะช่วยปิดช่องว่าง จะช่วยสนับสนุนกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความพยายามซึ่งยังมีไม่มากพอเพื่อการใช้ไวยากรณ์อังกฤษให้ถูกต้องเป็นพื้นฐานอยู่เดิม ให้เกิดประโยชน์ที่สร้างเสริมคุณลักษณะด้านอิทธิบาท 4 ให้มีมากขึ้น เกิดความสมบูรณ์ อันจะเป็นคุณประโยชน์กับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การเรียน การทำงานของผู้เรียนเอง และ ต่อสังคม ประเทศชาติต่อไป และเกิดประโยชน์ในการสามารถใช้ไวยากรณ์อังกฤษได้มากขึ้นและอย่างสมบูรณ์ต่อไป

สรุป

ในการนำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่เพื่อการเรียนรู้นี้ นับเป็นการสร้างพุทธนวัตกรรมทางด้านนี้ที่ยังไม่เคยมีการพัฒนามาก่อน ในการนำคุณลักษณะแห่งอิทธิบาทธรรม 4 มาบูรณาการกับการเรียนการใช้ไวยากรณ์อังกฤษ ด้วยการทำบทเรียนผ่านสื่อออนไลน์เครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วยระบบ Web Application ที่ใช้โปรแกรมการเรียนการสอนเสมือนจริง (virtual teaching) ประกอบวีดีโอ ที่ใช้ได้บนสื่อเคลื่อนที่ M-learning (mobile learning) สามารถเรียนรู้ ฝึกฝน ได้ในทุกสถานที่ (omni-learning) สะดวกในการใช้ เป็นสิ่งเหมาะสมและจำเป็นที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้คุณลักษณะแห่งอิทธิบาท 4 ที่สำคัญ และมีคุณประโยชน์ยิ่ง และด้วยการเรียนไวยากรณ์ที่ทำการเรียนการสอนบนสื่อออนไลน์ด้วยระบบเว็บแอปพลิเคชัน จึงเป็นสิ่งที่ความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนทางไกล (learning distance) จะทำให้

ผู้เรียนได้นำเอาศักยภาพสูงสุดทั้งทางด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล และ ด้วยการใช้ด้วยหลักตรรกะที่มีเหตุผล ตามความคู่ความสัมพันธ์ทางการใช้ไวยากรณ์ จักทำให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนได้

ในการนำหลักการทางพุทธศาสนา ในที่นี้นำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้ เพื่อการศึกษาเรียนรู้ไวยากรณ์ อังกฤษ ผู้เข้ามาใช้ผ่านโปรแกรมในเว็บแอปพลิเคชัน สามารถนำคุณลักษณะแห่งอิทธิบาท 4 มาใช้บูรณาการกับการเรียนไวยากรณ์อังกฤษ ด้วยโปรแกรมการใช้ในระบบเว็บแอปพลิเคชัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากบทเรียน และการฝึกฝนจากแบบฝึกหัดในระบบพร้อมแบบตรวจและเฉลยคำตอบเพื่อการเรียนรู้จากที่ผิด และ ผู้เรียนสามารถติดตามพัฒนาการจากการฝึกฝน ตามหลักการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคทางไวยากรณ์ อย่างเฉพาะเจาะจงตามการฝึกฝนได้จากแบบประมวลผลการเรียนข้อที่ถูกต้องและข้อที่ผิด ที่ติดตั้งและเก็บข้อมูลอัตโนมัติไว้ในระบบเว็บแอปพลิเคชันนี้ ทำให้ทั้งผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง และผู้สอนสามารถให้คำแนะนำการพัฒนา จนทำได้อย่างถูกต้องในที่สุด และจากการนำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ ในที่นี้หมายถึงการใช้ไวยากรณ์อังกฤษ ซึ่งเป็นเทคนิคที่ผู้เขียนบทความคิดค้นวิจัยบนพื้นฐานทฤษฎี Functional Grammar

จากข้อมูลที่น่าเสนอไปข้างต้น ผู้เขียนหวังว่าบทความนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในด้านต่อไปนี้

1. อิทธิบาท 4 เป็นแนวทางในการทำงาน ให้ประสบความสำเร็จที่พระพุทธองค์ได้ทรงตรัสไว้อย่าง แยกกาย อันประกอบด้วยหลักปฏิบัติ 4 ข้อ คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ซึ่งอาจท่องได้จำได้ แต่ในการปฏิบัติที่จะทำได้ครบกระบวนการทั้ง 4 ข้อ อันเป็น 4 ขั้นตอนต่อเนื่องหนุนเสริมกัน จะไม่สามารถขาดข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้ ด้วยว่าเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงกันทั้ง 4 ข้อ จึงทำให้เราประสบผลสำเร็จในชีวิตและการทำงานได้ตามความมุ่งหวัง

ประโยชน์ของอิทธิบาท 4 ดังกล่าวนี จะเห็นได้ว่า ฉันทะกับวิริยะ เป็นหลักปฏิบัติที่ช่วยให้บุคคลมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคในการทำงานได้เป็นอย่างดี โดยมีจิตตะและวิมังสา เป็นหลักปฏิบัติที่ช่วยให้การเอาชนะปัญหาและอุปสรรคในการทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในที่สุดแล้วจะช่วยเสริมให้บุคคลมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคมากขึ้นนั่นเอง กล่าวโดยสรุป อิทธิบาททั้ง 4 ข้อนี้ เป็นหลักการที่สมบูรณ์ ที่พระพุทธเจ้าทรงวางแนวป้องกันกิเลสทั้งปวงไว้ให้ด้วยแล้ว ข้อสำคัญผู้ปฏิบัติต้องพยายามปฏิบัติให้ครบ ในกระบวนการเรียนการสอน หลักอิทธิบาทธรรมนี้ สามารถนำไปใช้ในหน้าที่การทำงานเพื่อให้งานที่เราทำนั้นสำเร็จและบรรลุเป้าหมายได้

2. กลยุทธ์การวิเคราะห์ประโยคตามโครงสร้างไวยากรณ์นี้ เป็นวิธีการเรียนการสอนที่ผู้เขียนบทความเป็นผู้คิดค้นวิจัยเทคนิคการวิเคราะห์ประโยคนี โดยได้ทำได้รับทุนวิจัยจากศูนย์นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (Learning Innovation Center-LIC) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2 โครงการวิจัย เพื่อทำการทดลองศึกษาวิจัยขั้นแรก และ ในโครงการวิจัยที่ 2 เพื่อศึกษาในบางลักษณะความผิดพลาดทางไวยากรณ์ที่ไม่ปรากฏการใช้เพื่อให้อบรมคลุมการใช้ไวยากรณ์อังกฤษทั้งหมด จึงมีผลการวิจัยรองรับความสำเร็จของการใช้กลยุทธ์ FSA นี้ ในการนำมาใช้กับผู้เรียนในทุกระดับขั้นความสามารถทางภาษา จึงเป็นประโยชน์สำหรับผู้จะนำเทคนิคการวิเคราะห์ประโยคนีไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้ไวยากรณ์อังกฤษต่อไป

3. ในการนำกลยุทธ์การวิเคราะห์ประโยคตามโครงสร้างไวยากรณ์ มาทำบทเรียนผ่านสื่อออนไลน์ เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ตในการเรียนด้วยระบบเว็บแอปพลิเคชัน เป็นนวัตกรรมที่ยังไม่เคยมีการพัฒนามาก่อน และเป็นระบบที่สามารถรองรับการบรรจุเนื้อหา real time ทั้งที่บันทึกสด (live stream) และ บันทึกวีดีโอ (record) ที่มีการเตรียมทำโปรแกรมการเรียนการสอน ด้วยโปรแกรม power point ที่สามารถใส่ effect ที่เคลื่อนไหวทำให้บทเรียนเสมือนจริง (virtual teaching) ประกอบวีดีโอการสอน รวมทั้งมีแบบประมวลการทำแบบฝึกหัด ที่เก็บบนพื้นที่ส่วนตัว (web space) ของผู้เรียนแต่ละคน พร้อมสามารถติดตามค่าคะแนน สะสมการทำแบบฝึกหัด เพื่อให้ผู้เรียน และ ผู้สอน ได้สามารถติดตามพัฒนาการเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนให้ได้ผลอย่างเต็มที่สมบูรณ์

4. การใช้สื่อออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้วยระบบ web application ทำให้มีความสะดวก รูปแบบการเรียนสามารถเป็นการเรียนแบบเคลื่อนที่ หรือ M-learning (mobile learning) ที่เป็น omni-media ที่ใช้ได้กับทั้งอุปกรณ์การสื่อสารในทุกรูปแบบที่มีการเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ต ผู้เรียนสามารถเรียนบนโทรศัพท์มือถือ บนเครื่องแท็บเล็ต โน้ตแพด ไอแพด บนเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก และบนเครื่องคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ ผู้เรียนจึงสามารถเข้าถึงการเรียนจากบทเรียน การทำแบบฝึกหัด และการเข้าไปดูผลคะแนนการทำแบบฝึกหัด ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ในทุกเวลา ทุกสถานที่ ทำให้สามารถเรียนได้มากขึ้น ฝึกฝนได้มากขึ้น และ ให้ความใส่ใจ ใฝ่รู้ เพิ่มพูนการเรียนรู้ได้อย่างสะดวก และย่อมส่งผลให้ประสบความสำเร็จ สามารถทำได้ถูกต้องสมบูรณ์ ในทุกเรื่องของการใช้ไวยากรณ์ได้ในที่สุด และผู้เขียนหวังว่าผู้อ่านบทความนี้ อาจนำเทคโนโลยีโปรแกรมที่ใช้ในการพัฒนาบทเรียน แบบฝึกหัด การทำวีดีโอ และระบบ web application ที่กล่าวถึงในบทความนี้ไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน การจัดการในองค์กร และในการนำเสนองานต่อไป

5. กลยุทธ์การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคในการเรียนรู้การใช้ไวยากรณ์อังกฤษให้ถูกต้องด้วยตนเอง (Functional Sentence Analysis หรือ กลยุทธ์ FSA Self-correcting) เป็นนวัตกรรมใหม่ที่มีพื้นฐานมาจาก ทฤษฎี Functional Grammar ของ M.A.K. Halliday และ มีกรอบเนื้อหาทางไวยากรณ์ตามมาตรฐาน กระทรวงศึกษาธิการที่อ้างอิงตามระดับภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Languages -CEFR)

6. เมื่อนำบทเรียนการใช้ไวยากรณ์อังกฤษ แบบฝึกหัด และ แบบประมวลผลการทำแบบฝึกหัดเพื่อติดตามพัฒนาการเรียนรู้มาพัฒนาเป็นฐานข้อมูล แลใช้ในระบบเว็บแอปพลิเคชัน ด้วยการนำหลักพุทธธรรมด้านอิทธิบาท 4 มาบูรณาการกับการใช้กลยุทธ์การวิเคราะห์ประโยคในเชิงคู่ความสัมพันธ์ (Functional Sentence Analysis หรือ FSA Self-correcting) เพื่อความถูกต้องในการใช้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษที่ประกอบด้วยขั้นตอนการวิเคราะห์โครงสร้างประโยค 4 ขั้นตอน จะทำให้เกิดการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความ ต้องการ การใฝ่เรียนรู้ ความมุ่งมั่นทำความเข้าใจ การฝึกคิดไตร่ตรองความสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะแห่งอิทธิบาท 4 อีกทั้งยังพัฒนาคุณลักษณะอิทธิบาท 4 ให้เกิดขึ้นในเป็นลักษณะในตัวผู้เรียนที่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต และ ในการทำงานอื่นให้เกิดประโยชน์ในการทำงานในชีวิตประจำวัน และ เพื่อประโยชน์สาธารณะต่าง ๆ ในสังคมได้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กฤติกาวัลย์ หิรัญลี. (2556). *หัวข้อการบรรยายในชั้นเรียน “อิทธิพลของพระพุทธศาสนาเถรวาทกับสังคมไทย” ด้านการศึกษา, วันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2556.*
- จุฑารัตน์ คัมภีร์ภาพ. (2562). การใช้กลยุทธ์การวิเคราะห์ประโยคเชิงคู่ความสัมพันธ์ในการตรวจทานงานเขียน. *วารสารภาษาปริทัศน์, 34, 154-189.*
- จุฑารัตน์ คัมภีร์ภาพ. (2564). ผลการใช้กลยุทธ์ Functional Sentence Analysis (FSA) ในการตรวจทานการเขียนด้วยตนเอง ที่มีต่อความถูกต้องในการใช้ไวยากรณ์ของนิสิตในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้ในชีวิตจริง II. *วารสารภาษาปริทัศน์, 36, 93-118.*
- พระธรรมปิฎก. (2546). *พุทธธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บริษัท สหธรรมมิกจำกัด.*
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2542). *พุทธธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2543). *ธรรมะกับการทำงาน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.*
- พระพรหมคุณาภรณ์, (ป.อ. ปยุตโต). (2550). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์รวมเล่ม 3 ภาค ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จันทร์เพ็ญ.*
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2542). *พุทธธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- ปิ่น มุทุกันต์. (2537). *แนวสอนธรรม : ตามหลักสูตรนักธรรมตรี. กรุงเทพฯ: คลังวิทยา.*
- พุทธทาสภิกขุ. (2537). *การงานที่เป็นสุข. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา.*
- พุทธทาสภิกขุ และปัญญานันทภิกขุ. (2544). *คุณธรรมของชีวิตที่ดีงาม. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา.*
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทยเล่มที่ 10 ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทยเล่มที่ 11 ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทยเล่มที่ 12 ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทยเล่มที่ 14 ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทยเล่มที่ 15 ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทยเล่มที่ 17 ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *สภาวะการศึกษาไทยปี 2559/2560 แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.*
- Butt, et al. (2000). *Using Functional Grammar. Second Edition. Sydney: Macquarie University.*

Ellis, R. (1997). *Second Language Acquisition in Context*. Cambridge: Cambridge University Press.

Halliday, M. A. (1993). Towards a Language-Based Theory of Learning. *Linguistics and Education*, 5, 93-116.